

alapítva: 2020 • VII. évfolyam, I. szám • 2026. tavasz-nyár

**PRO URBE
KAPOSVÁR DÍJ**
a Takáts Gyula Könyvtárnak

Mesék szárnyán
*olvasásnépszerűsítő
programok Baracson*

POP-UP KÖNYVTÁR
*“Házhoz” viszik a könyvtárat
Marcaliban*

**Olvasópontok és évfordulós
megemlékezések Tabon**

**Az első (és nem utolsó)
KAKUK KUPA helyismereti
vetélkedő Kaposváron**

KIADÓ:

Takáts Gyula Könyvtár
7400 Kaposvár, Csokonai u. 4.
Tel.: +36 82 527-350
titkarsag@tgyk.hu
Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer
Tel.: 06-82/527-357, ksizr@tgyk.hu

FELELŐS KIADÓ:

Rázsits Veronika igazgató
razsits.veronika@tgyk.hu

SZERKESZTŐK:

Egyed Nándor, egyed.nandor@tgyk.hu
Horváth János, janos@tgyk.hu
Hólaki Petra, holaki.petra@tgyk.hu
Szerényiné Tar Gabriella, tar.gabriella@tgyk.hu
Szőke Henrietta, hetti@tgyk.hu

DESIGN:

Mester Balázs, mester.balazs@tgyk.hu

ISSN: 2732-1509

Pethő Nyomda
7400 Kaposvár, Fő utca 57.,
Tel.: +36 82/415-715,
E-mail: nyomda@pethokft.hu

Megjelenik félévente.

Készült 150 példányban .

Online is elérhető a tgyk.hu
és a somo-gykszr.hu oldalakon.

MIÉRT KÖNYV- TÁMASZ?

▲ *Horváth János - Kaposvár*

– **könyvtámasz** (főnév):

Könyvespolcon vagy asztalon sorban felállított könyvek szélsőjénél alkalmazott támasz a ledőlés, eldőlés megakadályozására.

(Magyar nyelv értelmező szótára)

Szokták mondani egyesekre: „az élete egy nyitott könyv”. Mind-egyikünk más és más felfedezni való világot rejt. Személyesen és közösségben is olyan úton vagyunk, ahol támpont, támogatás nélkül elvéthetjük a célunkat.

De a **könyv** maga is lehet támasz, támpont, ahogy a **könyvtár** és a **könyvtáros** is.

Támogatnak és eligazodást nyújtanak, informálnak és formálnak.

Szükségünk van rájuk.

Szükségünk van rájuk?

Valljuk, hogy igen.

AZ ELSŐ PÁR SOR AZ OLVASÓKHOZ...

▲ *A szerkesztők*

Lapunk célja, hogy felhívja a figyelmet a különféle könyvtártípusokban folyó sokszínű munkára. Bemutatói lehetőséget kívánunk biztosítani minden könyvtárnak; a nagyoknak éppen úgy, mint az egészen apróknak. Várjuk élménybeszámolóitokat, bemutatói írásaitokat (akár olvasóktól, fenntartótól is).

AKTUÁLIS MEGYEI ÉS KSZR-HÍREK

„Velem mindig történik valami” Janikovszky Éva emlékkiállítás a Barcsi Városi Könyvtárban

▲ Sziács Lászlóné - Barcs

Janikovszky Éva születésének 100. évfordulójáról a Barcsi Városi Könyvtár is méltó módon emlékezik meg. Az évforduló alkalmából nemcsak új kiadványok gazdagítják a kínálatot, hanem egy tematikus kiállítás is várja az érdeklődőket.

A Móra Kiadó jóvoltából egy online formában elérhető, szabadon felhasználható kiállítási anyag is rendelkezésre áll, amely tíz darab PDF formátumú tablón keresztül mutatja be az író életét és munkásságát. A tablóanyag intézmények számára is elérhető, letölthető és kiállítási célokra felhasználható.

A kiállítás bemutatásához A1-es méretű plakátok készültek a digitális anyag felhasználásával. A tárlat így nyomtatott formában is megtekinthető a könyvtárban.

A kiállítás mellett az író műveiből is új dokumentumok kerültek beszerzésre, tovább bővítve a könyvtár állományát. A „Velem mindig történik valami” című kiállítás Janikovszky Éva sajátos humorát és életlátását állítja középpontba, amely generációk számára teszi szerethetővé műveit. A kiállítás 2026. április 15. és május 18. között tekinthető meg a könyvtár kiállítóterében.

Őszi közösségi élmény: tökfaragás a Barcsi Városi Könyvtárban

▲ Sziács Lászlóné - Barcs

Immár második alkalommal adott otthont a Barcsi Városi Könyvtár a családok számára meghirdetett tökfaragó programnak, amely 2025. október 30-án, csütörtökön 16 és 18 óra között került megrendezésre. A program célja az volt, hogy a családok közösen, kreatív tevékenység keretében kapcsolódjanak az őszi időszak hagyományaihoz. A programra ezúttal is nagy volt az érdeklődés: több mint 70 faragásra váró tök talált gazdára, és számos család látogatott el a könyvtárba, hogy együtt alkothasson.

A kezdeményezés sikerét jól mutatja, hogy az első alkalomhoz képest ezúttal kétszer annyian vettek részt a programon. A közös tökfaragás nemcsak kreatív kikapcsolódást nyújtott, hanem közösségépítő élményként is szolgált a résztvevők számára. A könyvtár hangsúlyt fektet a közösségi életet erősítő családi programok szervezésére.

Kreativitás két generációban a könyvtár falai között

▲ Sziács Lászlóné - Barcs

A Barcsi Városi Könyvtár kiemelt figyelmet fordít arra, hogy bemutatkozási lehetőséget biztosítson a településen élő és tanuló tehetségek számára. Ennek szellemében 2026. február 19-én Gájer Sára alkotásaiból nyílt kiállítás az intézmény ifjúsági részlegében. A Széchényi Ferenc Gimnázium tehetséges diákjának munkái sokszínű témavilágukkal és egyéni látásmódjukkal hívták fel magukra a figyelmet. A megnyitón Eperjesiné Pósz Tünde rajztanár méltatta a fiatal alkotó munkásságát, kiemelve kreativitását és kitartását. A tárlat április 10-ig volt látogatható, és számos érdeklődőt vonzott.

A könyvtár a közelmúltban egy másik különleges kiállításnak is otthont adott. „A részletek varázsa: Gyöngyszemekből kirakott képi világ” címmel Nick Ferenc gyöngyalkotásait tekinthették meg az érdeklődők 2026. március 3. és április 2. között. Az alkotó nyugdíjas éveiben talált rá erre az aprólékos, nagy türelmet és precizitást igénylő művészeti formára. Munkái a részletek gazdagságával és a gondosan összeállított színvilággal nyugtázták le a látogatókat, akik így betekintést nyerhettek egy különleges alkotói folyamatba.

A Barcsi Városi Könyvtár továbbra is fontos küldetésének tekinti, hogy teret adjon a helyi értékeknek és alkotóknak, legyen szó fiatal tehetségekről vagy tapasztalt, alkotó kedvű idősebb generációról. Az intézmény szeretettel vár minden érdeklődőt jövőbeni programjaira és kiállításaira.

Mesék szárnyán

kreatív olvasásnépszerűsítő programok az NKA pályázat keretében a Barcsi Városi Könyvtárban

▲ Sziács Lászlóné - Barcs

A pályázat keretében megvalósított programsorozat célja a gyermekek olvasás iránti érdeklődésének felkeltése, az élményszerű könyvtárhasználat erősítése, valamint a könyvtár hosszútávú, gyermekbarát közösségi térként való működésének megalapozása volt.

A program különösen a 7–10 éves korosztály megszólítására irányult, figyelembe véve, hogy ebben az életkorban az olvasáshoz való pozitív viszony kialakítása kiemelt jelentőségű. A pályázat indokoltságát alátámasztja, hogy a könyvtár beiratkozott olvasóinak jelentős része gyermekkorú, így a célzott, élményalapú programok megvalósítása hozzájárul a könyvtárhasználat hosszú távú fenntartásához és bővítéséhez.

A színházi programokat követően összesen 3 alkalommal kézműves foglalkozások valósultak meg, amelyek

A támogatás segítségével három színházi előadás és az azokhoz kapcsolódó kézműves foglalkozások valósultak meg.

- 2025. december 6-án 10 órakor a GRIMASK Színház „Tele...puttony” című előadását tekinthették meg a gyermekek, amely ünnepi hangulattal és játékos tartalmával segítette az érzelmi bevonódást.
- 2026. január 17-én 10 órakor a Hangoló Zenés Gyermekszínház „Tél” című előadása került bemutatásra, amely interaktív, zenés elemeivel aktív részvételre ösztönözte a résztvevőket.
- 2026. február 7-én 10 órakor A Léghajó Színház előadásában a „Lúdas Matyi” című klasszikus magyar mese feldolgozását láthatták az érdeklődők, amely a hagyományos irodalmi értékek közvetítését szolgálta.

tematikusan kapcsolódtak az előadásokhoz. A foglalkozások során a gyermekek lehetőséget kaptak arra, hogy az élményeiket kreatív módon dolgozzák fel, miközben fejlődött kézügyességük, fantáziájuk és szociális készségeik.

A rendezvények iránt kiemelkedő érdeklődés mutatkozott, a programokon nagy létszámban vettek részt a gyermekek. Különösen fontos eredmény, hogy számos esetben családok együtt látogattak el az eseményekre, így a programok »

» nemcsak a gyermekeket, hanem a szülőket is sikeresen megszólították. Ez hozzájárult a könyvtár közösségépítő szerepének erősítéséhez, valamint ahhoz, hogy a családok közös kulturális élményeken keresztül kapcsolódjanak az intézményhez.

A programsorozat megvalósítása során kiemelt szerepet kapott az élményszerű, játékos tanulás, amely bizonyítottan hatékony eszköz a gyermekek olvasás iránti motivációjának növelésében. A dramatizált

mesék, az interaktív előadások és a kreatív tevékenységek együttesen segítették a pozitív olvasási élmények kialakulását.

A program társadalmi hasznossága abban mutatkozik meg, hogy hozzájárult a gyermekek kulturális fejlődéséhez, erősítette a közösségi élményeket, valamint támogatta a családok és a könyvtár közötti kapcsolat elmélyítését. A rendezvények lehetőségét teremtettek arra is, hogy a gyermekek ne csupán passzív befo-

gadóként, hanem aktív résztvevőként kapcsolódjanak be a kulturális eseményekbe.

Összességében a pályázat keretében megvalósított programok sikeresen hozzájárultak a kitűzött célok eléréséhez: erősödött a gyermekek könyvtárhoz való kötődése, nőtt az olvasás iránti érdeklődésük, valamint a könyvtár közösségi szerepe is tovább bővült.

Dr. Cseke István városi vers- és prózamondó verseny a Barcsi Városi Könyvtárban

▲ Gurdánné Sebeszta Szilvia - Barcs

A Barcsi Városi Könyvtárban 2026. március 11-én rendeztük meg a Dr. Cseke István városi vers - és prózamondó versenyt, 1848. március 15-e, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kezdetének, a modern parlamentáris Magyarország megszületésének tiszteletére. Ez a program már hagyomány, hiszen idén 32. alkalommal hirdettük meg Barcs város önkormányzatának támogatásával, a Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhellyel közösen. Dr. Cseke István helyi orvos kezdeményezte a rendezvényt több mint 3 évtizede, így a verseny három éve az ő nevét viseli.

Könyvtárunkban 25 alsó tagozatos kis versmondó mérte össze tudását barcsi és környékbeli általános iskolák tanulói közül. A felső tagozatos diákok a Móricz Zsigmond Művelődési Központban versenyeztek. Nevezni az alkalomhoz illő vers vagy próza elmondásával lehetett, de a kisdíjak a „Tavaszi” témakörből is választhattak alkotást.

A zsűriben a helyi általános iskolák által delegált pedagógusok és egy könyvtáros kollégánk foglalt helyet. A zsűri elnöke Kovács Gábor muzikus előadóművész volt. Gábor gitárjával és zengő énekhangjával emlékezett a forradalomra, amellyel méltó ünnepi hangulatot varázsolt. Ezután a gyermekeket is megénekelte, segítve ezzel a ráhangolódásukat és csökkentve a feszültségüket.

Következett a nap tetőpontja, a versmondás. A tehetséges, lelkes gyerekek egymás után ügyesen előadták a műveket, amelyekkel készültek. Elvárásolták a közönséget. Fantasztikus, lélekemelő élmény volt a zsűrinek, felkészítő tanároknak és a szurkoló családtagoknak egyaránt.

Amíg a zsűri pontozott, a gyerekeket és a felnőtteket is vendégül láttuk pogácsával és innivalóval a könyvtár előterében. A zsűrinek nehéz dolga volt, hiszen nagyon színvonalas előadásokat hallhattak a kisdíjaktól. 2 kategóriában értékelték, az 1-2. osztályosok és a 3-4. osztályosok méretettek meg egyben. Mindkét kategóriában 1., 2. és 3. helyet és különdíjat adtak ki. A helyezettek és a felkészítő tanáraink vásárlási utalványt kaptak.

Ezúton is gratulálunk a kis versenyzőknek és a felkészítő pedagógusoknak!

Remélem, hogy jövőre is hasonló méltó módon köszönhetjük március 15. napját, amely a magyarság egyik legfontosabb ünnepe, a szabadság szinonimája történelmünkben, s ezzel is hozzájárulunk ahhoz, hogy a magyar emberek szívében tovább éljen.

Belső felújítás a boglári Városi Könyvtárban

▲ Bérés Krisztina - Balatonboglár

A könyvtár 1999-es felújítása és bővítése óta csak kisebb javítási munkák és a külső festés történt, így időszerűvé vált egy nagyobb belső felújítás. A költségvetési tervezés, fenntartói jóváhagyás után február végén festés, parkettacsizolás és a fogadótér műanyag padlójának cseréje kezdődött a Balatonboglári Lukács Károly Könyvtár Tavasz utcai épületében. 6 hetünk volt a munka elvégzésére. Egyrészt szavazóköriként április 12-ig mindenképpen végeznünk kellett, másrészt nem szerettünk volna hosszsan bezárni. Így a munkálatok ideje alatt a Szőlőskislaki Fiókkönyvtárban tudtunk szolgáltatni, kölcsönözni az ottani állományból, nyomtatni, szkennelni.

Első nagy feladatunk a terekben található könyvek elcsomagolása, illetve a bútorok elszállítása volt. A könyvek biztonságos szállítása érdekében szüretelőládákba helyeztük el őket, majd a volt Balaton Akadémia épületében tároltuk a bútorokkal együtt. A ládákat borászatoktól, magánszemélyektől és cégektől kaptuk kölcsön teljesen ingyenesen. Közel 400 szüretelőládát töltöttünk meg dokumentumokkal. Nagyon sok segítséget kaptunk ezen túlmenően is, hiszen több olvasónk jött önkéntes munkában csomagolni, amiért nagyon hálásak vagyunk!

A Balatonboglári Városüzemeltetési Nonprofit Kft vezetőjének, festőinek és a szállításban részt vevő dolgozóinak itt szeretném megköszönni a nagyszerű munkájukat, a segítségüket. Míg mi csomagoltunk, a festők már festették a kiürült épületrészek falait. Az épület egyik termének közepén lévő 5-6 méteres nyitott tér festése is kihívást jelentett. Ennél a munkálatrésznél az Urányi Sportközpont állványzatát kaptuk meg segítségül néhány napra.

Hegedűs Béla végezte a parkettacsizolást, a műanyag padló cseréjét. Neki külön köszönöm a határidő betartását és a szép, esztétikus végeredményt. A visszaköltözésnél és a rendezésnél is sok önkéntes olvasónk segített, kollégáim is plusz munkával támogattak, hogy időben el tudjunk készülni. Még ebben az évben a gázkazán cseréjére sor fog kerülni, illetve a külső fal egy részét fogják festeni. Távlati terveinkben a mosdók felújítása, akadálymentesítése és a tető cseréje szerepel.

*Mindenkinek hatalmas
köszönet a segítségért!*

Olvasópontok és évfordulós megemlékezés

▲ Kovács Emőke - Tab

A Városi Könyvtár Tab 2026 első felében, folytatva a korábban megkezdett lendületes irányváltást, a 2026-os esztendőt a Takáts 115 programsorozat szervezésével kezdte meg. Városunk szülötte, a Kossuth-díjas Takáts Gyula 115 esztendeje látta meg a napvilágot. Erre emlékeztünk egész napos ünnepsorozattal 2026. február 4-én. A helyi Takáts Gyula Általános Iskolában hirdettük ki a Takáts 115 összművészeti pályázatunk eredményét. Az eredményhirdetést a diákok ünnepi műsora és rendhagyó irodalomóra kísérte.

A városi ünnepség, polgármesteri beszéddel, a Takáts Gyula szobornál zajlott. Az este során Kiss Norbert Péter, a Somogy Vármegyei Levéltár igazgató-helyettesének előadásával – Takáts-hagyaték a levéltárban – zárult. A pályaműveket 2026. április 11-én, a Magyar Költészet Napja alkalmából tartott ünnepségünkön kiállítva is bemutattuk. Folytatódott és eredményhirdetéssel zárult a 11. esztendeje zajló LokálpatrióTab helyismereti vetélkedőnk is. Közben versenyben vagyunk a Könyvtári Kihívás 2.0 pályázaton, ennek keretében pedig számos programot szerveztünk, országos előadókkal, köztük Pörtl Ákossal, Kudlik Júliával, Kálnoki

Kis Attilával és még sok-sok vendéggel. Folytatódtak a Tabi Teadélutánok, rendhagyó előadások és a gyermekrendezvények egyaránt.

A Városi Könyvtár színes és széleskörű programokat valósított meg a Nemzeti Kulturális Alaptól elnyert 500.000 Ft-os támogatásból. Létszámnagyságtól függően a programokat a Könyvtár épületében, illetve az intézményünk részét képező Magyar Néprajzi Gyűjteményben tartottuk. A rendezvények célja az volt, hogy az óvodásokkal megismertessük az élőlávás mesemondás szépségét, örömeit, az általános iskolás korosztálynak bemutassuk a kortárs magyar

gyermekírókat, előadókat, bevezessük őket a kortárs irodalom szépségeibe és egyúttal a könyvtár aktív használatába. Az iskolák pedagógusaival együttműködve a bemutatókat követően további – a jelen programokhoz kapcsolódó – közös olvasmányfeldolgozást is végzünk. A pályázat lezárulta után is folytatjuk ezt az aktív munkát, ezáltal további olvasásra ösztönözzük a diákokat. A programsorozat keretében vendégünk volt Csernik Szende székely mesemondó, lábbábozó, Jeney Zoltán ifjúsági író, Kertész Edina író, Nyulász Péter és Rojik Tamás gyermek-, ifjúsági írók. Közel 500 Tab és környékbeli diákhoz juttattuk el így a könyvek, az olvasás örömét. »

» Újító kezdeményezésként, a már meglévő Csónakázó tavi Könyvfülkénk mellett két Olvasópontot is nyitottunk a városban. Az egyiket a városi Uszodában, a másikat pedig a szintén Tabon található Egészségházban. Mindkét esetben az olvasói igényeknek megfelelően válogattuk a kínálatot. Tovább vittük a Tabi Filmklub kezdeményezésünk, havi egy-egy film vetítésével, szerveztünk kézműves-programot, kártyacserét és diafilmvetítést a gyermekrezszen. Időközben csatlakoztunk a Magyar Tudományos Akadémia Tudománybarát Település (TUBA) programjához és egyes programelemeink bekerültek az Országos Széchényi Könyvtár Jógyakorlat gyűjteményébe.

A májust további, széles bázist megmozdító sorozattal folytatjuk. Kert és az ember címmel indítunk, négy előadásból álló programkínálatot, melyben többek között Halmos Monika fitoterapeuta és Ivancsics Ilona, Jászai Mari díjas színművésznő is szerepel. Pályáztunk az NKA Közgűjteményi felhívására, igyekeztünk a Könyvtári Kihívás 2.0 versenyben is helyt állni, közben pedig napi szinten az olvasói igényeknek is eleget tenni. Elindítottuk a Hónap Olvasója versenyt, ahol minden hónapban értékes könyvutalványokkal jutalmazzuk a nyerteseket. Jelen vagyunk, napi frissítéssel a közösségi

oldalakon (Facebook, Instagram, TikTok), elindítottuk Youtube csatornánkat, a fiatalok megnyerésére manga-szakkört szervezünk össze. Nem adjuk fel, a cél közös: minél több olvasót, minél több érdeklődőt behívni és megtartani a könyvtárban!

Író-olvasó találkozó Fiala Borcsával Igalban

▲ Arany János Művelődési Ház és Könyvtár - Igal

Az Arany János Művelődési Ház és Könyvtár vendégként Igalba látogatott Fiala Borcsa, aki „Gyilkosság a képtárban” című legújabb ifjúsági regényét mutatta be az Igali Batthyány Károly Általános Iskola diákjainak. Az írónő lebilincselő előadásán a fiatalok bepillantást nyerhettek a történet születésébe, és közelebb kerülhettek az alkotás folyamatához is.

Az író munkásságára jellemző, hogy nem műfajokban, hanem történetekben gondolkodik: ugyanazzal a lendülettel kalauzolja olvasóit a Balaton-felvidék rejtélyei közé, egy fantáziavilágba vagy éppen a mindennapi emberi kapcsolatok mélységeibe. Este a felnőtt közönség tudhatott meg többet Fiala Borcsa életéről és munkásságáról egy kötetlen beszélgetés keretében.

Köszönjük, hogy itt voltál, köszönet az érdeklődőknek!

Verstől volt hangos a marcali könyvtár!

▲ Szabóné Horváth Bernadett - Marcali

Minden évben József Attila születésnapján ünnepeljük a magyar költészet remekeit. A versmondás hagyománya ezen a napon megkérdőjelezhetetlen. Ezt igyekeztünk a költő előtt tisztelegve immár második alkalommal összekötni a Kedves Jocó! című művében oly annyira vágyott kuglerrel. A süteményt Kugler Henrik, egy többgenerációs cukrászcsalád tagja honosította meg és tette népszerűvé a budapesti arisztokrácia és művészek világában.

A versek alkalmasak mélyebb, rétegzett tartalommal bírni, mint a prózai művek. Ezt eleveníthette fel mindenki, aki ellátogatott hozzánk április 11-én, meghallgatni a szavalókat, valamint aki napokig, hetekig készült a tökéletes vers keresésével és tanulásával. Minden előadás különleges volt, más-más hangulatot, érzést adott át. A résztvevők életkorának széles skálájából pedig bátran levonhatjuk a következtetést, miszerint a vers örök és kortalan!

Pop-up könyvtár - Pont ott, ahol Te vagy!

▲ Szabóné Horváth Bernadett - Marcali

A könyvtári élet kihívásaira reagálva indult útjára új kezdeményezésünk a Pop-up könyvtár, mellyel kilépve a négy fal szorításából „házhoz” visszük a könyvtárat. A szlogen – pont ott, ahol Te vagy! – híven tükrözní a szellemiségét a mozgó könyvtári pontnak. Célunk minél közelebb kerülni a leendő olvasóinkhoz, akik még nem tudják mennyire jó is könyvtári tagnak lenni Marcaliban! Az új olvasók beiratkozása mellett természetesen alap könyvtári szolgáltatásokkal könnyítjük meg a már meglévő tagjaink életét is. Lehetőség van minden ilyen alkalommal kölcsönzésre, hosszabbításra, előjegyzésre vagy a már elolvasott könyvek visszavételére.

A kezdeményezés kiváló lehetőséget biztosít a városi intézményekkel való együttműködés kialakítására, illetve erősítésére. Épp ezért fontos kiemelni az iskola-

könyvtárosok, valamint a pedagógusok intézményen belüli koordináló szerepét is! Az általános iskolákban nagy érdeklődéssel várták az első alkalmakat, de még így is felülmúlta várakozásainkat a kitelepülések népszerűsége. Egész osztályok iratkoznak be és várják az újdonságokat vagy épp gyűjtik a kívánságdobozba a várva várt könyvek címét. A beiratkozások száma folyamatosan nő, a kölcsönzések száma ezeken a napokon kiemelkedő. A lényegét legjobban egy kedves, alsó tagozatos olvasónk fogalmazta meg, aki születése óta könyvtártag, és rendszeresen kölcsönöz testvérével és szüleiével együtt. „Milyen jó, hogy ilyen kevés könyvet hoztatok, ezeket a nagy könyvtárban biztos nem találtam volna meg!” Szempont a könyvek válogatása során, hogy életkoruknak megfelelő, minőségi és szórakoztató irodalmat kapjanak a gyerekek, amit ezek szerint sikerült is betartanunk.

Az intézmények mellett különböző városi és regionális rendezvények vendégeként is népszerűsíthetjük könyvtárunkat, megmutatva, miszerint nincs olyan téma, amely a könyvtárban ne lenne megtalálható.

Ezek az alkalmak nem csak a könyvtári statisztikákat javítják, hanem közelebb hozzák az emberekhez az olvasást, a könyveket és a könyvtár intézményét is. Sokszor az ismerősök, barátok, barátnők egymást vonják be, keresgélnek a sokféle műfaj között. Követlenebb beszélgetések alakulnak ki az irodalomról, könyvekről, és az olvasásról általánosságban.

Tapasztalatok alapján a könyvtári keretek időszakos újraértelmezése új perspektívákat ad a különböző szolgáltatások fejlesztéséhez. A Pop-up könyvtári kitelepülések számunka épp ilyen lehetőséget biztosítanak, hogy ezáltal is újragondoljuk a jelenlegi és leendő olvasókkal való kapcsolatunkat.

GONDOLATOK ÉS FALATOK EGY ASZTALNÁL

▲ Szabóné Horváth Bernadett - Marcali

Könyvtári rendezvények tekintetében mi sem természetesebb, mint az író-olvasó találkozó. Egy ilyen alkalom lehetőséget biztosít az olvasók számára a kortárs irodalom mélyebb megismerésére. Hagyományos formában, legtöbbször egy irányított beszélgetés keretében a szerzők mesélnek magukról, műveikről, irodalmi pályájukról. Marcaliban is számos nagyszerű író fordult már meg egy-egy ilyen alkalom során.

Azonban ma már számos más helyszínen is találkozhatunk kedvenc szerzőnkkel. Munkatársaink is több irodalmi eseményen vettek részt étteremben vagy cukrászdában. Innen indult az alapgondolat, hogy ezt megfordítva, egy könyvtári író-olva-

só találkozót is össze lehetne kötni ezzel a kötetlen brunch hangulattal. A rendezvényünk „Könyvtári Brunch – Gondolatok és falatok egy asztalnál” címet kapta, ezzel is jelezve, hogy ez több mint egy megszokott könyvbemutató. Ennek a különleges irodalmi - gasztronómiai élménynek végül a TASTE BALATON országos rendezvénysorozatában találtunk otthont. 2026. március 6. és 15. között a fesztivál 10 napon keresztül kínált kulturális és gasztronómiai programokat a Balaton vonzáskörzetében. A csatlakozásnak köszönhetően országos reklámfelületet is szereztünk, így sokkal több emberhez jutott el az esemény híre. Külön öröm volt, hogy ennek hatására valóban nem csak a szűken vett környékünkről érkeztek vendégek, de volt, aki a fővárosból utazott ide kifejezetten erre az alkalomra.

A szerzők kiválasztását a téma már behatárolta egy bizonyos szintig, azonban könnyen találtunk olyan műveket, amelyek a gasztronómia világához kapcsolódnak. Első alkalommal **Dragomán György** volt a vendégünk. A kísérő villásreggelit régi együttműködő partnerünk, a Mester Étterem biztosította. A mesterszakács nem

bízta a véletlenre, a szerző Főzőskönyv című művét elolvastva merített ihletet a menüsorhoz, amely így valóban minden ízében passzolt az író világához. A délelőtti folyamán egy kötetlenebb, oldott beszélgetés alakult ki az szerzővel. Megfigyelhető volt, hogy bátrabban tették fel a kérdéseiket a vendégek is, és a válaszok is sokkal mélyebb bepillantást adtak Dragomán György életébe, munkásságába. Több anekdota is elhangzott az írás mellett a főzéssel és az étellekkel való kapcsolatáról, miszerint az ízekkel való kísérletezés számára egy külön alkotási folyamat.

Második alkalommal az időpont is segítségünkre volt, és a nőnaphoz kapcsolódva **Zubor Rozit** hívtuk meg. »

» Munkásságában kiemelt figyelmet kapnak a női sorsok, a női lélektan. A valós életeseményeket feldolgozó regényei közül az Orchidea című műve kapcsolódott jelen koncepciókhoz. Ennek köszönhetően a vanília képezte a kísérő menü alapját, amely - mint sokak számára újdonságként kiderült - egy különleges orchidea fajta. Ez alkalommal sem volt hiány mélyebb beszélgetésekben, ahogy őszinte nevetésekben sem. A vendégek egy asztaltársaságon belül is tudtak evés közben egymással gondolatokat megosztani. Az érdeklődés közös volt, az újfajta keret pedig lehetőséget biztosított, hogy ismeretlenek a délelőtt végére baráti beszélgetéseket folytassanak.

Visszajelzések alapján, valamint saját tapasztalatunkból kiindulva kijelenthetjük, hogy maga a közeg, az ételek, a teríték és a szerzők közvetlensége együttesen egy teljesen másfajta

miliót teremtett, mint azt a hagyományos író-olvasó találkozók alkalmával megszokhattuk. A bátortalan kérdés problémáját, amellyel sokszor találkoztunk, sikerült feloldani. A meghívottak és a vendégek részéről is nagyon pozitív volt a fogadtatás, és jelezték igényüket a folytatásra is.

Összegezve, a megújuláshoz nem feltétlen kell minden alkalommal teljesen új ötleteket kitalálni, másfajta irányt venni. Néha egy jó adag kreativitással a meglévő programokat is fel lehet pezsdíteni, vonzóbbá tenni, ezáltal új embereket bevonni a könyvtárba.

Életre kelt könyvek, avagy a farsang könyvtári szemmel

▲ Szabóné Horváth Bernadett - Marcali

Ki ne játszott volna már el a gondolattal, hogy kedvenc karaktere bőrébe bújjon? Februárban erre is lehetőség nyílt a marcali könyvtárban. Könyves farsang rendezvényünk témáját kifejezetten a könyvekre építettük. Szabadon szárnyalhatott a fantáziája gyerekeknek és szülőknek egyaránt, hiszen annyi volt a kikötés, hogy egy könyvhöz kapcsolódjon a jelmez. Ebből pedig rengeteg kreatív megoldás született.

Nagy örömünkre nem csak szépirodalmi karakterek elevedtek meg, hanem egy-egy szakirodalmi témakör is képviseltette magát. Az ötletes jelmezek megadták a remek hangulatot, amit a kísérő programok, játékok csak tovább fokoztak.

Elsőre egy farsangi rendezvényről nem gondolnánk, hogy kiváló alkalom az olvasóvá nevelés előmozdítására. Ez a rendezvény viszont bebizonyította, hogy minden út a könyvtárba vezet!

Nagyatád Város Díszoklevelével tüntették ki a könyvtár vezetőjét

▲ Egyed Nándor - Kaposvár

Nagyatád városi rangra emelésének 55. évfordulóját ünnepelték a Nagyatádi Kulturális Központban április 24-én. Az egykori döntéshozók 1971. április 25-én minősítették várossá a települést. Az ünnepségen idén a helyi könyvtár vezetőjét, Kóczián Zoltán Gergelyt is elismerésben részesítették. A könyvtárvezető a Város Díszoklevele kitüntetését vehette át.

A következőkben az atadhir.hu felületén megjelent méltatást közöljük:

*„Kóczián Zoltán Gergely (Bertók László Városi Könyvtár)
A könyvtári hivatást nem pusztán munkaként, hanem küldetésként gyakorolja. 2022. február 1. óta vezeti a városi könyvtárat. Tevékenysége során meghatározó szerepet játszott a könyvtár szolgáltatásainak fejlesztésében, korszerűsítésében, valamint abban, hogy az intézmény valódi közösségi térré váljon. Kiemelt figyelmet fordított arra, hogy minden korosztály számára elérhetővé tegye az információhoz jutás lehetőségét, különös tekintettel a gyermekek és fiatalok olvasóvá nevelésére. Szakmai felkészültsége, segítőkészsége és nyitottsága révén nemcsak kollégái, hanem a könyvtár látogatói körében is elismerést vívott ki. Munkáját precizitás, megbízhatóság és folyamatos megújulásra való törekvés jellemzi. Az általa szervezett programok, rendezvények és közös-*

ségi kezdeményezések jelentős mértékben hozzájárultak a helyi kulturális élet gazdagításához, valamint a könyvtár társadalmi szerepének megerősítéséhez. Hivatása mellett más területeken is aktív szerepet vállalt. Részt vett alapítóként a Nagyatádi Fotóköri 2015. november 2-án történt létrehozásában.”

Zoltánnak ezúton is gratulálunk és további eredményes munkát kívánunk!

Petőfi Emlékkönyvtár

▲ Zsidákovits Zita - Kaposvár

A 2025-ös év végén is sikerült egy újabb „Csendidő” foglalkozást tartani a nyugdíjas olvasóim számára, amely most is az élménykönyvtár gondolat mentén valósult meg.

Ezenkívül decemberben és az új év elején is egy új kiállítás képeit mutathattuk meg az érdeklődőknek.

Úgy gondolom, hogy tartalmas évet zárhatunk le rendezvények és csoportok szempontjából.

A 2026-os év elején sikerült egy méhészt urat meghívni a könyvtárba, aki érdekes előadással, eszközbemutatóval és egy kis kóstolóval készült a résztvevőknek.

Ebben az évben is remélhetőleg sok rendezvényt, gyermekcsoportot és új olvasókat fog bevonni ez a kicsi fiókkönyvtár. Ezen dolgozom minden jól bevált módszerrel, de folyamatosan gondolkodom újabb és újabb dolgokon.

A TAKÁTS GYULA KÖNYVTÁR FALAI KÖZÖTT...

Pro Urbe Kaposvár Díj

▲ *Rázsits Veronika - Kaposvár*

„Pro Urbe Kaposvár” kitüntetés azoknak a természetes személyeknek, jogi személyeknek, jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezeteknek, közösségeknek adományozható, akik (amelyek) a tudományok, a művészetek, a fejlesztés, a kutatás, a gyógyítás, az oktatás-nevelés vagy a gazdasági élet terén kifejtett példaértékű, magas színvonalú munkájukkal hozzájárultak Kaposvár fejlődéséhez, hírneve növeléséhez.

A 2026. január 23-án a szervezeteknek adható Pro Urbe Kaposvár kitüntetést a most 200 éves könyvtárunk vehette át értékkeremtő, színvonalas, a magyar kultúrát gazdagító munkájáért, amellyel hozzájárult a város hírnevének öregbítéséhez. A díjat Rázsits Veronika igazgató és Egyed Nándor igazgatóhelyettes vették át a Csiky Gergely Színházban tartott városnapi gálaesten.

AZ ELSŐ (és nem utolsó) KAKUK KUPA HELYISMERETI VETÉLKEDŐ

▲ Sipos Erika – Kaposvár

2024-ben elindult Kaposváron a Kaposvári Kulturális Kalandozások (KAKUK) program, melynek lényege, hogy a város oktatási intézményeinek diákjai megismerhessék a helyi kulturális intézményeket, többek között a Takáts Gyula Könyvtárat is.

Könyvtárunk vezetősége a tabi könyvtárosok példája alapján már korábban gondolkodott azon, hogy milyen módon lehetne városunkat, megyénket játékos formában megismertetni a diákokkal. Így született meg a KAKUK KUPA helyismereti vetélkedő, melyet kaposvári intézményekben tanuló 7–10. osztályos diákoknak hirdetett meg a Takáts Gyula Könyvtár.

Egyed Nándor igazgatóhelyettes koordinálásával 2025 októberében indult a 3+1 fordulós megmérettetés, melyre várakozásunkat felülmúlóan összesen 24 csapat jelentkezett. A 3-4 fős csapatok elektronikus úton kapták meg a fordulók feladatait, és ugyanilyen módon vártuk vissza a megoldásokat. A jelentkezésnél kértünk egy felnőtt koordinátort is a csapatok mellé, akik az esetleges logisztikai, feladatértelmezési problémákban, határidő betartásában, stb. segítenek a versenyzőknek. Mivel tananyagban nem szereplő, iskolában nem feltétlenül okított témákkal találkoztak a diákok, ezért pl. szülő, testvér is betölthette a koordinátor szerepét, ahogy felhívásunkban is leírtuk. Sok csapatnál pedagógus állt a gyerekek mellé.

Az október, november, illetve december hónapban kiküldött feladatokat igyekeztünk változatosra szabni. Természetesen voltak köztük olyanok, amelyek megoldásához be kellett jönniük a csapatoknak könyvtárunkba, de felhívtuk figyelmüket a városunkat díszítő szobrokra és alkotóikra; városunk két nagy sportintézményének névadóiról (dr. Csik Ferenc, dr. Bodosi Mihály) is remélhetőleg többet tudtak meg. Emellett több kaposvári, Somogy megyei kötődésű személy (pl. Fekete István, Xántus János, Bereczk Sándor) is megjelent a kérdésekben.

Kreatív feladatokat is adtunk a versenyzőknek, melyek közül a kaposvári Csiky Gergely Színház makettjének elkészítése volt a nagyobb kihívás. Nagyon szép, színvonalas munkák is születtek, melyeket időszakosan könyvtárunk látogatói is megcsodálhattak. A legjobbnak a „Pixel betyárok” nevű csapat (Ács Dávid, Horváth Levente Gábor, Nagy Máté Bence / Gárdonyi Géza Tagiskola; felnőtt koordinátor: Ledinszkiné Kiss Ibolya) által behozott modellt értékelte a zsűri, melyet a Csiky Gergely Színházban is megtekinthetik az érdeklődők a 2025/26-os évad végéig. Helyismereti vetélkedőnk döntőjébe a 10 legtöbb pontszámot elérő csapatot vártuk, de ez a szám végül 11-re módosult, mert csak nagyon kis eltérés volt a 10. és a 11. helyezettek között.

A döntőt 2026. január 22-én tartottuk könyvtárunk könyvkiválasztó terében, ahol városunk egyik alpolgármestere, dr. Pintér Rómeó is megtisztelte rendezvényünket. Nyitóbeszédében kifejezte örömét, hogy ismét van helyismereti vetélkedő Kaposváron, és hogy ilyen sok érdeklődő diák jelentkezett a megmérettetésre.

A döntőben nem volt szükség új ismeretekre, a korábbi fordulók feladataival találkozhattak a versenyzők, csak esetleg más köntösben, máshogy megfogalmazva. Az első három helyezett csapat tagjai értékes nyereményekkel lettek gazdagabbak, valamint egy szép kupát és érmeket is hazavihettek.

A visszajelzések alapján tetszett a diákoknak a versengés, és több csapat már várja, hogy részt vegyen a második KAKUK KUPA helyismereti vetélkedőn.

Az első KAKUK KUPA helyismereti verseny dobogósai:

- 1. helyezett csapat:** Jöttmentek (Gergály Domonkos, Rácz Marcell, Szabó Előd, Vinczellér Levente) Nagyboldogasszony Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola; felnőtt koordinátor: Szabó Roland
- 2. helyezett csapat:** Könyvmajmok (Andok Zsófi, Balogh Vanda Krisztina, Kiss Alexa Amira, Nagy Kinga) Kaposvári Klebelsberg Középiskolai Kollégium; felnőtt koordinátor: Lovász Erzsébet
- 3. helyezett csapat:** Bajnokok (Mészáros Noémi, Paál Dorina, Ujj Cintia) Honvéd Utcai Tagiskola; felnőtt koordinátor: Kereséné Riez Andrea

Takáts Gyula emléknap: a költő születésének 115. évfordulója

▲ Szőke Henrietta - Kaposvár

Könyvtárunk 2026. február 4-én névadónk Takáts Gyula születésének 115. évfordulója alkalmából versmondó és versillusztráció versenyt hirdetett meg 7–12. évfolyamos diákok számára. Somogy megye több iskolájából is jelentkeztek diákok, hogy ezen a napon egy magyar költő versével szálljanak versenybe.

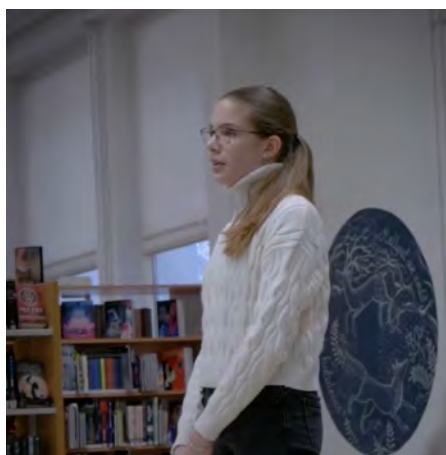
Témaként öt, Takáts Gyula által írt verset adtunk meg, melyhez bármilyen technikával készíthettek a diákok illusztrációt.

A versmondó versenyen három kategóriában, a versillusztráció versenyen pedig két kategóriában történt a zsűrizés.

Gratulálunk a díjazottaknak és minden résztvevőnek! A nyertesek között értékes könyvutalványokat, kézműves kellékeket, könyveket és társasjátékokat osztottunk szét.

Délután egy visszaemlékezésre vártuk olvasóinkat, melyen Takáts Gyuláról beszélgetett Varga István és Bíróné Balogh Mária.

A jeles ünnephez kapcsolódóan részt vettünk a névadónk szobránál történő délelőtti koszorúzáson, valamint könyvkiállítással, versutca kiállítással készültünk olvasóközönségünk számára és még egy online kvízzel is megleptük olvasóinkat, melynek díja egy családi könyvcsomag volt.

A magyar költészet napja 2026

▲ Rázsits Veronika – Kaposvár

Az idei költészet napját – ahogy tavaly is – interaktív programokkal töltöttük meg. A szombaton hozzánk ellátogató olvasók, érdeklődők QR kódos verskereső játékkal, élménypedagógiai alapokon nyugvó verses szabadulószobával, irodalmi kávéházzal és sok-sok, versekhez és költészethez kapcsolódó kvízzel találkozhattak. Büfé ötletünket Dr. Pintér Rómeó alpolgármester úr „kugler” süteménnyel támogatta meg, amely nagyon ízlett minden versmondónak!

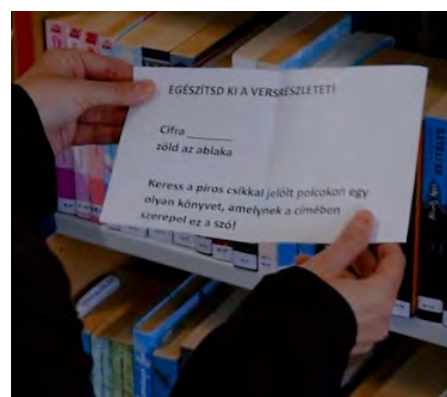

A napot a Kaptárszínház nyitotta meg verssel és zenével, akikkel nemrég kezdődött el az együttműködésünk: havonta felolvasószínházat szervez nálunk ez a fiatalokból álló társaság. Nem csak ezen a napon, hanem egész hónapban a könyvtár előtt Versutca, bent a könyvtárban pedig a KaposVers várja a versek szerelmeit vagy pedig azokat, akiknek ezekkel a kezdeményezésekkel tudjuk felhívni a figyelmét a költészet szépségeire. Köszönöm minden kollégának, akik kreatív ötleteikkel hozzájárultak ennek a napnak a létrejöttéhez!

Szabadulj ki a versek fogságából!

▲ Szerencsés Anett – Kaposvár

A költészet napja alkalmából különleges programmal készültem: egy verses feladatokkal tarkított szabadulószobát hoztam létre. A játék a „Szabadulj ki a versek fogságából!” címet kapta, amely már önmagában is felkeltette az érdeklődők kíváncsiságát. A résztvevőknek különböző költészeti rejtvényeket kellett megfejteniük, hogy lépésről lépésre,

feladatról feladatra haladhassanak előre a játékban. A feladatok között szerepelt versrészletek kiegészítése, költők felismerése, valamint az eltűnt verses kötet megtalálása is.

A szabadulószoba hangulata izgalmas és inspiráló volt, mindenki igyekezett minél gyorsabban „kiszabadulni”.

A „Szabadulj ki a versek fogságából!” program nemcsak szórakoztató volt, hanem maradandó élményt is nyújtott minden résztvevő számára. Emellett, sok olyan olvasó volt, aki jelezte, hogy szívesen részt venne hasonló eseményen a jövőben is.

Mesés hely a könyvtár

▲ Szőke Henrietta - Kaposvár

Mesemondó versenyünket, amelyet Somogy megye elsőtagozatos diákjai körében hirdettünk meg, Fésűs Éva születésének 100. évfordulóján szerveztük meg könyvtárunkban. Két kategóriában (1-2 osztályosok és 3-4 osztályosok) történt a zsűrizés.

A versenyen Fésűs Éva bármely meséjéből szabadon választhattak az induló diákok.

Mivel a jelentkezők száma elérte a negyven főt, így kategóriák szerint kettéosztottuk a társaságot és párhuzamosan zsűriztük őket. Az egyik csapat, mint ahogyan hirdettük is, az 1-2 osztályosok voltak. Őket a gyermekkönyvtárban hívtuk porondra. Itt Cserjésiné Temesi Rita - Fésűs Éva lánya - volt a zsűrielnök. Mellette Egyed Nándor igazgatóhelyettes és Hertelendy Helga gyermekkönyvtáros hallgatta meg a jobbnál jobb előadásokat. A másik csapat a 3-4 osztályosokból állt. Őket a felnőtt könyvkiválasztó térben hallgatta meg a zsűri: Török Saca a Csiky Gergely Színház színművésze, Róth-Balácsi Hunor rádiós műsorvezető és Szerényiné Tar Gabriella tájékoztató könyvtáros. A nagyobbak is elkápráztatták a zsűritagokat meséikkel, így a döntés nem volt egyszerű. Az I.-II.-III. hely mellett három különkategóriát is megszavazott a zsűri mindegyik korosztálynál. Az emléklapok mellé csokoládét kaptak a versenyzők, a díjazottak

pedig az oklevelek mellé kisebb ajándékot vihettek haza. A jeles nap alkalmából online játékkal is kedveskedtünk olvasóinknak, melynek nyereményeként könyvcsomagot sorsoltunk ki a beküldők között.

Könyvtári Farsang

▲ Zsidákovits Zita - Kaposvár

A könyvtár 2026-ban újra egy nagyszabású rendezvénnyel várta az érdeklődőket a farsangi időszakban. Én ezen a rendezvényen a gyermekkönyvtárban segítettem a kolléganőknek, és diafilmes meséléssel varázsoltam el a kicsiket és nagyokat. Nagyon jól sikerült, mert minden egyes alkalommal telt ház előtt sikerült mesélnem a rövidebb-hosszabb meséket. A kicsiknek újdonság volt, a felnőtteknek pedig egy kis nosztalgiázás.

Ezen a farsangi rendezvényen mi könyvtárosok is jelmezbe bújtunk, én személy szerint kalózlánynak öltöztem. De a kollégák között volt méhecske, fekete macska, lepke, cowboy, Béni és még sok-sok más jelmez. Kreatív kollégáim kitalálták, hogy nekünk is legyen egy jelmezversenyünk, ne csak a rendezvényen résztvevő vendégeknek. Ezt a könyvtár Facebook oldalán hirdették meg és ott lehetett szavazni a jelöltekre. Számomra rettentő nagy öröm volt, hogy láttam, mennyi Petőfi könyvtárba járó olvasóm és számomra ismeretlenek is voksoltak rám: a versenyt én nyertem meg. A díj egy isteni finom, nagyméretű csokoládé volt. Köszönöm!

Klasszikusok filmvásznon

Podcast beszélgetés Bárdos Csabával

▲ Kéki Kálmán - Kaposvár

*Könyvek között című podcastunk áprilisi vendége **Bárdos Csaba filmesztéta** volt, akivel olyan magyar filmekről beszélgettünk, melyek irodalmi alapanyagból készültek. A beszélgetést azért időzítettük áprilusra, mivel 2018 óta április 30-án ünnepeljük a magyar film napját, ugyanis 1901-ben ezen a napon mutatták be Zsitkovszky Béla rendezésében *A táncz* című filmet, amit az első magyar filmként tart nyilván a filmtörténet.*

A kérdésre, vajon miért van az, hogy nagyon sok magyar filmnek regény vagy novella az alapja, és nem eredeti forgatókönyv, Bárdos Csaba elmondta, hogy egy-egy ismert regény mindig is jelentősen meg tudta emelni egy film nézőszámát. Példaként említette az 1939-ben készült *Halálos tavaszt*, amit már akkoriban is a film alapjául szolgáló regénnyel próbáltak meg eladni: a film előzetesében kifejezetten azt hangsúlyozták ki, hogy a mozidarab Zilahy Lajos sikerregénye alapján készült.

Az irodalmi alapanyagot szinte szolgáló hűséggel követő filmeknél természetesen szép számmal vannak olyan filmek is, amik nem félnek sem hozzátenni az eredeti szépirodalmi művekhez, sem elvenni azokból. A filmesztéta Fábri Zoltán Édes Annáját hozta fel példaként, amihez a rendező egészen szokatlan, szürreális vonalat is beemelt.

Fábri többször is szóba került a beszélgetés során, hiszen előszeretettel adaptált filmre irodalmi műveket (többek között *A Pál utcai fiúk*, *Körhinta*, *Hannibál tanár úr*, *Húsz óra*, *Az ötödik pecsét*, *Isten hozta őrnagy úr!*, 141 perc a befejezetlen mondatból, stb.) Az *Örkény István Tóték* című művéből készült *Isten hozta őrnagy úr!* mint a hazai groteszk egyik legkiválóbb példája került szóba, a drámát és a humort remekül egyensúlyozó filmként, amit kitűnő színészek segítettek sikerre vinni.

És ha már groteszk és abszurd: nem maradhattak ki a beszélgetésből a *Rejtő Jenő* írásaiból készült filmek sem, bár ezek inkább a sikertelen, mint a sikeres adaptációk számát gyarapítják. Egyetértettünk abban, hogy sem a *Vesztegzár* a *Grand Hotelben*-ből készült 1963-as *Meztelen diplomata*, sem pedig *A három testőr Afrikában*, amit 1996-ban rendezett Bujtor István, nem volt képes igazán mozgóképre átültetni *Rejtő* virtuóz stílusát. Ugyanakkor Madarász Isti 2015-ben készült *Rejtő*-adaptációja, *A fekete múmia átka* sokkal több sikerrel ugrotta meg ezt a feladatot, hiszen egy olyan kisregényt választott alapul (*A detektív*, a *cowboy* és a *légió*), amiben nem a szinte filmre adaptálhatatlan, leírásokban és karakterekben megnyilvánuló *rejtői* humor, hanem a párbeszéd és a hangulat adja a történet sava-borsát. A filmesztéta szerint

egyébként Szikora Róbert együttese, a '80-as évek elején színre lépett R-GO lemezborítói adták vissza leginkább a *rejtői* világot a pálmákkal, parafakalapokkal, idegenlégiós kepikkel...

A nehezen megfilmesíthető irodalmi alapanyagok közé tartozik *Krúdy Szindbádja* is, amiből mégis emlékezetes és sikeres film készült 1971-ben Huszárik Zoltán rendezésében. Bárdos Csaba szerint az, hogy a film a *Szindbád-történetek* és *A vörös postakocsi* című *Krúdy*-írást egyaránt beleszította a forgatókönyvbe, csak hozzáadott Huszárik filmjének líraiságához, és természetesen Latinovits felejthetetlen játéka, és Sára Sándor opetátor festői képei is nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a film a mai napig a klasszikusok közé tartozik.

Az ötödik pecsét miatt újra visszatértünk Fábrihoz, aki ezzel a filmmel sokak szerint a legjobb magyar filmet készítette el kiváló színészekkel, elgondolkodtató üzenettel, érett rendezői szerzőiségének ihlettségével. Az ötödik pecsét arra is jó példa, amikor egy film népszerűbb és emlékezetesebb lesz, mint az alapjául szolgáló regény. *Sánta Ferenc* regénye, anélkül hogy annak irodalmi értékéből bármit is levonnánk, nem tud úgy az ember szívéig-gyomráig hatolni, mint Fábri filmje.

Hasonló példákat találtunk az animációs filmek és az ifjúsági filmek között is: a *Vuk*, ami Fekete István rövidebb »

» lélegzetű művei közül való, rajzfilmként igazi klasszikussá vált, köszönhetően az eredeti kisregényt sok-sok humorral és mellékszereplőkkel kibővítő forgatókönyvnek, valamint a szereplők hangját adó színészeknek (többek között Csákányi László, Koltai Róbert és Pogány Judit). De ilyen a Jókai Cigánybárójából készült Szaffi is, vagy akár a Fazekas Mihály művéből adaptált Ludas Matyi – egyébként mindhárom említett animációs filmet Dargay Attila rendezte.

A '70-es, '80-as évek a hazai filmgyártásban az ifjúsági filmek aranykora volt, amikor olyan, máig emlékeztető produkciónak készültek, mint a Keménykalap és krumpliorr, az Utánam, srácok!, A szeleburdi család, vagy az Égigérő fű. Ezek mindegyike olyan nagy nevű szerzők műveiből készült, mint Csukás István, Bálint Ágnes, és Janikovszky Éva, de a sort még hosszasan folytathatnánk. Ezeknél az ifjúsági filmeknél az a ritka eset áll fent, amikor mind az irodalmi alapanyag, mind az abból készült film nagyon népszerű lett.

Szót ejtettünk persze újabb filmekről is, Bárdos Csaba a sikeres adaptációk közé sorolta a Véletlenül írtam egy könyvet című 2024-es ifjúsági filmet, melynek az az érdekessége, hogy az alapjául szolgáló regény nem is hazai szerző műve, hanem a holland Annet Huizing regénye. (Ennek kapcsán pár szóban megemlékeztünk olyan magyar irodalmi művekről is, melyekből külföldön készült film, például Dragomán György A fehér király című regénye, amiből angol-német-svéd és magyar koprodukcióban

filmesítettek meg, vagy ennek ellenteként olyan külföldi könyvekről, melyekből itthon készült filmes adaptáció, például a Jules Verne művéből készült A dunai hajós című film és sorozat). Mivel a podcast műsorideje véges, így kénytelenek voltunk mi is kihagyni számos másik filmet, de remélhetőleg lesz még rá alkalom, hogy Bárdos Csaba filmesztéta megossza velünk informatív filmelméleti- és történeti gondolatait. A podcast-beszélgetés megtalálható a Takáts Gyula Könyvtár Youtube- és Facebook oldalán is.

Könyvtárlat

Kamasz alkotók kiállítása a Takáts Gyula Könyvtárban

▲ Egyed Nándor - Kaposvár

Fiatalképzőművészek munkái tekinthetők meg bibliotékánk könyvkiválasztó terében tavaly november óta. Könyvtárlat elnevezésű projektünk együttműködő partnere a Kaposvári Zichy Mihály Iparművészeti Szakgimnázium. A könyvtár által felajánlott terület házigazdája szakmai értelemben a Zichy iskola, ők biztosítják az állandóságot és a stabilitást a prog-

ram hosszútávú sikeréhez. Az oktatási intézményben nyolc különböző szakterület képzését végzik, így széles körben tudnak bemutatkozni művészeti ágak a kiállítóterben. A megállapodás értelmében a Zichy a terület, de esetenként érkezhettek más képzőhely, klub, egyesület fiatal alkotói is, hogy ilyen formában bemutatkozhasanak a nyilvánosságban. Jelenleg a Berzsényi Dániel Általános Iskola mostani és egykori diákjainak alkotásai láthatóak egy kamarakiállítás keretében. Ősszel pedig a Tánicsics Mihály Gimnázium rajzsakkörös növendékei hozzák majd el műveiket.

A kezdet óta három különböző tematikájú és témájú kiállítást élvezhettek látogatóink. Novemberben az iparművészeti iskola elsőként egy bemutatkozó tárlattal készült, ahol az érdeklődők megtekinthették a náluk oktatott nyolc szakág sajátosságait és szépségeit. Ezt követte januárban a *Lappangó kép* elnevezésű fotótárlat monokróm képekből, a művészeti- és média-

fotográfus szakos tanulók kiállítása. A márciusi cserét követően az iskola grafikus szakos diákjainak alkotásai kerültek ki a paravánokra és a tárlókba. A *PlakART – Fejezetek a magyar plakátművészetből* című kiállításon a magyar plakátművészet fejezetei elevenedtek meg.

Bizakodva tekintünk a jövőbe. Remélhetőleg sok szárnyait bontogató tehetségnek tudunk még bemutatkozási lehetőséget biztosítani, és könyvtárunk arcának ezen új vonása sokakat fog vonzani hozzánk.

GYERMEKKÖNYV-AJÁNLÓ

▲ *Biszvurmné Mózs Éva – Kaposvár*

Anna Woltz: Alaska - Nem vagy egyedül

A könyvet a Tilos az Á könyvkiadó adta ki 2020-ban, a Vészkiárat sorozat részeként.

A történet két fiúról, Svenről és Parkerről szól, akik éppen most kezdik meg gimnáziumi éveiket - nem túl nagy lelkesedéssel. Sven epilepsziával él, így bármikor roham törhet rá, míg Parker egy családját ért rablás és szeretett kutyája elvesztése miatt küzd feldolgozatlan traumákkal. Kettejük sorsa egy hófehér kutya, Alaska révén fonódik össze.

A regény különösen értékes, mert érzékenyen mutatja be az epilepsziával élők mindennapjait - ez a téma ritkán jelenik meg ifjúsági irodalomban. Hitelesen ábrázolja a félelem, a kiszolgáltatottság, a megalázottság és az értéktelenség érzését, miközben azt is megmutatja, milyen hatalmas erőt adhat egy állat szeretete.

„A rohamok alatt - magyaráztam anélkül, hogy bárkire ránéztem volna - nem vagyok magamnál. Eltörhet a karom vagy beleeshetek a kandallóba, és nem is vagyok tudatában. Csak akkor jövök rá, hogy mi történt, amikor vége. Az előbb is csak azt vettem észre, hogy bámultok. Innen tudtam, hogy megtörtént.

És még mindig bámultak. De én nem akartam látni őket. Túl jól ismertem ezeket az arcokat.”

Az Alaska - Nem vagy egyedül olyan regény, amely egyszerre kínál könnyed olvasmányélményt és mélyebb tartalmat. Ha szereted azokat a történeteket, amelyekben a szereplők belső világa is hangsúlyosan megjelenik, ezt a könyvet bátran ajánlom. 12 éves kor felett ajánlom.

FELNŐTTKÖNYV-AJÁNLÓ

▲ *Hőlaki Petra – Kaposvár*

Szombathy Gyula: Nem kell annyi pábijubi

Nemrég jelent meg az idén 81 esztendőes Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színművész, érdemes és kiváló művész, Szombathy Gyula memoárja a Corvina Kiadó jóvoltából és Gellért Gábor tollából.

Szombathy Gyulát a legszerencsésebb kisebbség színházak színpadáról – szolnoki Szigligeti Színház, soproni Petőfi Színház, Vígszínház, Radnóti Színház, Thália Színház – is jól ismerheti, a többség azonban inkább csak a távolból, a televízió képernyőjéről, valamint jellegzetes, összetéveszthetetlen hangjáról tudja őt beazonosítani. Bármelyik táborba is tartozunk, ez a kötet érdekes olvasmányt fog jelenteni mindenkinek, aki úgy dönt, hogy kézbe veszi.

A közel 200 oldalas, gazdagon illusztrált és teljes munkásságot is felsorakoztató könyv nem a klasszikus értelemben vett életrajz: sokkal inkább feszitelen „dialógus” művész és nézője / hallgatója között. Olyan, mint egy őszinte baráti beszélgetés, ahol az ismertebb fél egyaránt közvetlen, szókimondó, kissé nyers, ám mégis végig önazonos és maximálisan hiteles velünk. Szombathy Gyula a nosztalgikus mesélés közben nem finomkodik sem önmagával, sem a szakmával (film, színház, szinkron). A hibákat és tévedéseket nem el, hanem inkább felfedi, s belátón vall jóról és rosszról egyaránt.

Megtudhatjuk például, hogy családja hatására gyermekkorában milyen és mekkora mértékben járult hozzá rendkívül alacsony önbizalmának kifejlődéséhez, és, hogy hogyan keveredett később jökor és jó helyen jó társaságba. De azt is, hogy az ember mindig mást kap az élettől, mint amit vár, és ha valaki fent érzi magát, előbb-utóbb a lent is megérkezik. Mert a sikerek elmúlnak, ha akarjuk, ha nem.

Ugyanakkor rendkívül fontos dolog az önismeret: egyáltalán nem mindegy, hogy mikor kezdjük el ténylegesen uralni önnön érzéseinket.

A színész vallja; amire az ember maga jön rá, csak az lehet igazán az övé, s ezt számos kedves vagy fájdalmas személyes jellegű szakmai, illetve családi történettel is alaposan alátámasztja fejezetről fejezetre. Többek között őszintén és kritikusan mesél két korábban kötött sikertelen házasságáról, majd arról, hogyan lelte meg végül harmadik feleségében az igazit, és miért döntött úgy, hogy 70 éves kora után visszavonul.

GYERMEKKÖNYVTÁRI PROGRAMOK

▲ *Hertelendy Helga – Kaposvár*

2025. tél

Első téli gyermekprogramunk a Mikulás-várás jegyében telt. 5-én, péntek délután látogatta meg könyvtárunkat a Mikulás, sok kisgyerek örömeire. Nekünk pedig egy csodás babakonyhát hozott a Babasarokba, amit kis olvasóink azonnal birtokba is vettek. A kézműves délutánon a kisebb gyerekek Mikulás-figurákat készítettek papírból, a nagyobbak pedig fenyőtobozból pingvint.

Karácsony előtt eljött még hozzánk Vörös Inez író a Böngező hétköznapiak című új könyvét bemutatni, és nem hiányozhatott az előző évben megjelent Álmodtam egy karácsonyt című gyermekkönyve sem.

A téli szünet folyamán tartottunk még diafilm klubot, és papírszínház előadást a Fenyőlegenda című mesével, amelyből a mesebeli madárkát el is készíthették a gyerekek szülei segítségével papírból. Hagyományos volt még zenés interaktív programunk is: Kovács Gábor muzsikus előadóművész jött el hozzánk Zenetarisznya című műsorával, amelyet Hulladékból hangszert kézműves foglalkozása követett.

Népszerű családi programjainkon a résztvevők nagyon jól szórakoztak, hiszen tartalmas időt tölthetünk újra együtt itt, a gyermekkönyvtárban.

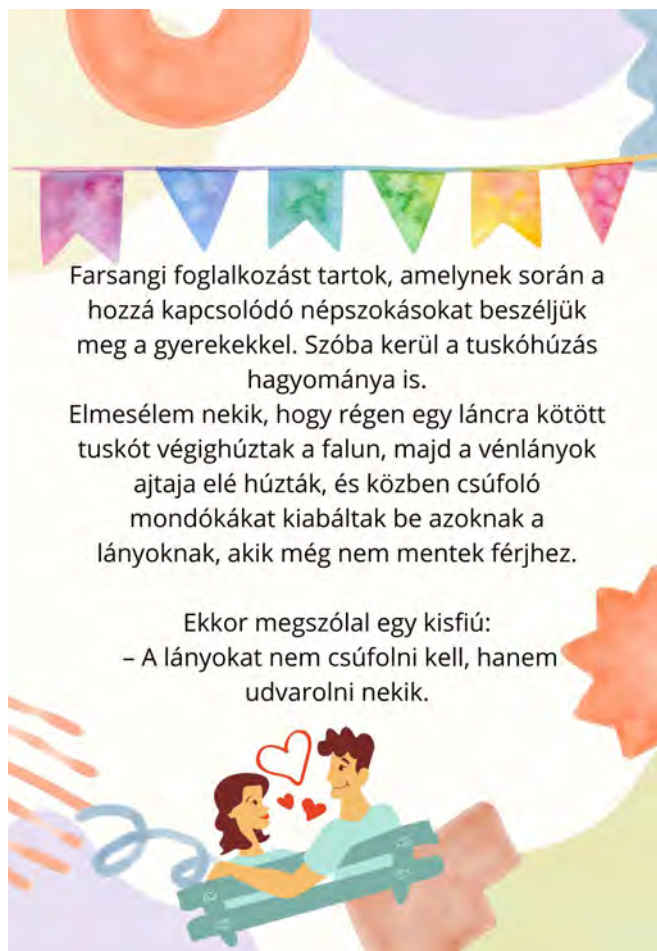
2026. tavasz

Húsvétra készülve első gyermekkönyvtári programunk a Fiatal Családosok Klubja szervezésében egy nyuszi varrós kézműves délután volt.

A tavaszi szünet minden napjára jutott egy-egy élménydús program. Kezdeként tavaszi diafilm klubunk teremtett retró hangulatot a kamarateremben. Majd másnap a hagyományos kézműves délutánon nyuszis figurák és színes tulipánok készültek papírból.

Újra járt nálunk Ribizli bohóc zenés versszínháza is, vidám tavaszi műsorral szórakoztatott kicsit és nagyot. Papírszínház mesét is hallgathattak a gyerekek, a Tavaszi nyúl című meséhez kapcsolódóan közös alkotás keretében kis is próbálhatták a nyuszis fejdísz készítését.

GYEREK-SZÁJ

Farsangi foglalkozást tartok, amelynek során a hozzá kapcsolódó népszokásokat beszéljük meg a gyerekekkel. Szóba kerül a tuskóhúzás hagyománya is.

Elmesélem nekik, hogy régen egy láncre kötött tuskót végighúztak a falun, majd a vénlányok ajtaja elé húzták, és közben csúfoló mondókat kiabáltak be azoknak a lányoknak, akik még nem mentek férjhez.

Ekkor megszólal egy kisfiú:
– A lányokat nem csúfolni kell, hanem udvarolni nekik.

▲ *Az elszólást összegyűjtötte:
Biszvurmné Mózs Éva – Kaposvár,*

▲ *A grafikát készítette: Szőke Henrietta – Kaposvár*

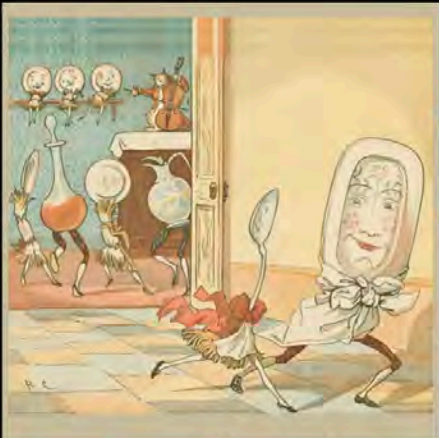
ZÁRSZÓ

Köszönjük a baresi, balatonboglári, marcali, tabi, igali könyvtár, valamint a Takáts Gyula Könyvtár munkatársainak a beküldött anyagokat, amiből aktuális számunkat összeválogattuk. A többi cikk a következő számokban jelenik meg. Továbbra is számítunk rátok, és folyamatosan várjuk a következő félev érdekességeiről, programjairól, történéseiről írásaitokat, beszámolóitokat, valamint javaslataitokat.

Ősszel jelentkezünk legközelebb.

A szerkesztők

				◆	ÁLLAMFÉRFI	... ABRAMS (RENDEZŐ)	ELÓTAG: MEGA-	RÓMAI KETTES	NŐI NÉV	◆
				1						K ↘
				PÁRATLANUL LEJTI			TEMPUS VÍZBEN PUHUL			
				NITROGÉN VEGYJELE		FRANCIA AUTÓJEL		A SUGÁR JELE		OROSZ ÚJSÁG
				A TÁRGY RAGJA		KATALÁN FESTŐ		ÜRES RÉVI		
◆	2	GRAVITÁCIÓS ÁLLANDÓ	PRÉSEL MAUNA ... (VULKÁN)							
TEHER- GÉPKOCSI				AZ UDVARRA BANÁNHÉJI			PÜFÖL, PÁHOL PÁROS SZÉKI			
HÍM KROMOSZÓMA		KUTYA KELVIN		A SZÉLEIN RÁZI ITTRIUM VEGYJELE			PÁRATLAN NYÜLI ELEMÍ TÖLTÉS JELE			
◆	↙ ↘									

				◆	MIKSZÁTH FELESÉGE	ÁS A VAKOND	NÉMÁN TUDI	TERÜLET JELE	KÖLTŐ (AFANASZII)	◆
				1						A ↘
				HÁZI SZÁRNYAS				NÉMET Ő (FÉRFI) KENNETH LOACH FILM		
				FRANCIA ARANY SZLOVÁK FOLYÓ			KORTÁRS, RÖVIDEN BOLTZMANN- ÁLLANDÓ			
◆	2	A TÖMEG JELE	BANÁNHÉJI NÉMET SÖR		KICSINYÍTÓ KÉPZŐ ATOMMAGI			EGYIK VÉRCSOPORT NÉMET NŐI NÉV		
AZONBAN				AZ IDŐ JELE KÁBELVÉGEKI			NAP, ANGOLUL KETTŐTI			
ÖTVEN RÓMÁBAN		KREÁL EGYIK VÉRCSOPORT					TANGENS RÖVIDEN RÓMAI EGYES			
◆	↙ ↘					... CARRERE				◆

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert működtető könyvtárak

Központ:

Takáts Gyula Vármegyei Hatókörű Városi Könyvtár (Kaposvár)

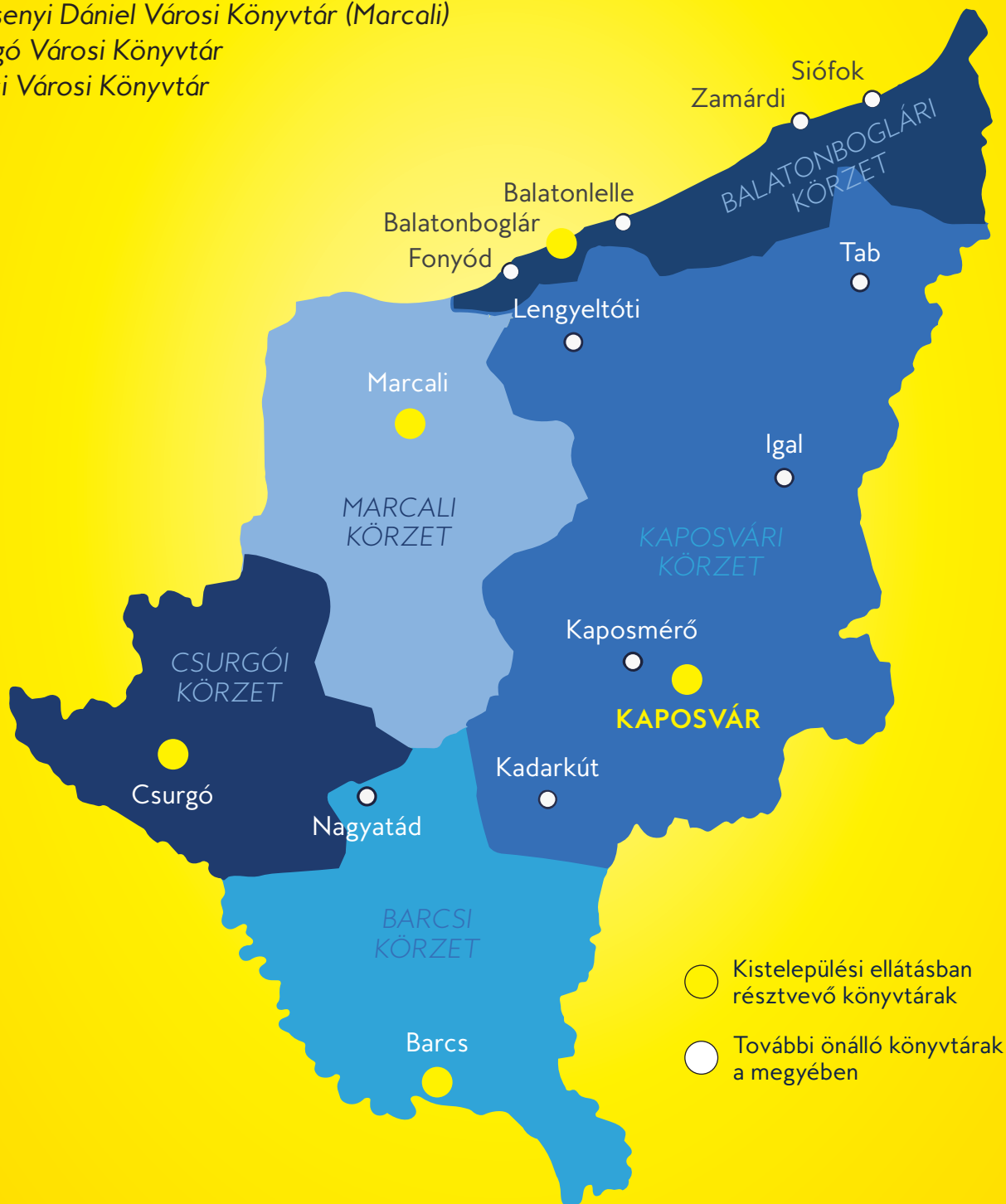
Területi központok:

Lukács Károly Városi Könyvtár (Balatonboglár)

Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár (Marcali)

Csurgó Városi Könyvtár

Barcsi Városi Könyvtár

Az ellátott kistelepülések listáját megtekintheti a www.somogykszr.hu weboldalon.